

TẦM QUAN TRỌNG VÀ MỘT SỐ VẤN ĐỀ ĐẶT RA TRONG VIỆC GIÁO DỤC, NÂNG CAO TRÌNH ĐỘ LÝ LUẬN CHÍNH TRỊ CHO ĐỘI NGŪ CÁN BỘ CẤP CƠ SỞ

PGS.TS. NGUYỄN THÁI SƠN* - NGUYỄN HỮU LỢI**

Abstract: Local officials play important roles in Vietnam political system seen as the bridge between the Party, government and people, so they must be equipped political theory. In the current period, raising political theory awareness for local officials is not met the requirements and facing difficulties. Therefore, Party, government and political organizations must pay more attention and give proper measures to enhance political awareness for officials in the new period.

Keywords: Education, raise the level, political theory, local officials.

1. Tầm quan trọng của việc nâng cao trình độ lý luận chính trị (LLCT) cho đội ngũ cán bộ (CB) cấp cơ sở trong giai đoạn hiện nay

Trong tác phẩm “Sửa đổi lề lối làm việc”, Bác Hồ đã nêu ra một cách có hệ thống các quan điểm về CB và công tác CB. Người xác định rất rõ: CB là cầu nối giữa Đảng, Chính phủ và nhân dân; “CB là người đem chính sách của Đảng, của Chính phủ giải thích cho dân chúng hiểu rõ và thi hành. Đồng thời đem tình hình của dân chúng báo cáo cho Đảng, cho Chính phủ để hiểu rõ, để đặt chính sách cho đúng”. Hồ Chí Minh khẳng định, CB giữ một vai trò đặc biệt quan trọng. Người viết: “CB là cái gốc của mọi công việc”; “Công việc thành công hoặc thất bại đều do CB tốt hay kém”.

Thực tế mọi chủ trương, đường lối của Đảng và Nhà nước đều do CB nghiên cứu đề xuất, đồng thời cũng do CB tổ chức, hướng dẫn nhân dân thực hiện. Đường lối của Đảng có thực hiện thành công hay không đều phụ thuộc vào CB. Động lực của mọi cuộc cách mạng là quần chúng nhân dân, mà hạt nhân chủ yếu là lực lượng CB.

Để hoàn thành một cách tốt nhất vai trò, trách nhiệm, sứ mệnh lịch sử của mình, CB cấp cơ sở cần được đào tạo, bồi dưỡng, trang bị một cách có hệ thống, toàn diện, từ phẩm chất đạo đức, tri thức khoa học, năng lực lãnh đạo... Nhưng trước hết, đội ngũ CB nói chung, CB cấp cơ sở nói riêng phải được đào tạo, bồi dưỡng về trình độ LLCT để có thể tôi luyện được một bản lĩnh chính trị (CT) vững vàng, vượt qua mọi khó khăn thử thách, đáp ứng mọi yêu cầu, đòi hỏi của giai đoạn cách mạng mới. Trình độ LLCT liên quan và có tác động to lớn đến ý chí phấn đấu, tinh thần trách nhiệm, bản lĩnh CT, nhận thức đúng

đắn, thế giới quan, nhân sinh quan trong sáng, lành mạnh của người CB, đặc biệt là cán bộ cơ sở (CBCS). Do đó, có thể khẳng định, việc nâng cao trình độ LLCT cho đội ngũ CBCS hôm nay đang quyết định tương lai, vận mệnh của sự nghiệp cách mạng ngày mai. Hơn bao giờ hết, những người làm công tác giáo dục (GD) CT, tư tưởng nói chung, những người trực tiếp làm công tác nâng cao trình độ LLCT nói riêng phải thấm nhuần điều đó.

Trong giai đoạn hiện nay, việc nâng cao trình độ LLCT cho CBCS lại càng đặc biệt quan trọng. Một CBCS có những quan điểm, nhận thức đúng đắn về CT, tư tưởng sẽ có vai trò, tác dụng như một “đầu tàu”, phát huy sức mạnh lan tỏa, lôi kéo cả đoàn tàu cùng tiến về phía trước. Ngược lại, một CBCS không được GD đúng đắn về CT tư tưởng, có những quan niệm, quan điểm sai lầm, có nhận thức, hiểu biết lệch lạc, sai trái về lập trường CT, có biểu hiện suy thoái về tư tưởng, đạo đức, lối sống sẽ tạo ra những ảnh hưởng không nhỏ, gây ra những cản trở, những tác động xấu đến môi trường xã hội xung quanh. Chính vì lẽ đó, công tác nâng cao trình độ LLCT cho CBCS lại càng phải chú trọng hơn bất kì đối tượng nào khác.

Đối với hệ thống CT cấp cơ sở, công tác nâng cao trình độ LLCT cho CBCS chính là một trong những nội dung, mục tiêu GD có tầm quan trọng đặc biệt. Nâng cao trình độ LLCT cho CBCS chính là quá trình GD, trang bị cho đội ngũ này những tri thức, những hiểu biết sâu sắc về chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, về chủ trương, đường

* Trường Đại học Vinh

** UBND thị xã Gò Công, tỉnh Tiền Giang

lối của Đảng, về pháp luật của Nhà nước. Nâng cao trình độ LLCT cũng chính là quá trình GD, trang bị cho họ tinh thần yêu nước nồng nàn, GD chủ nghĩa anh hùng cách mạng và tính nhân văn cao cả, là quá trình GD những giá trị truyền thống tốt đẹp, thiêng liêng của dân tộc, của cha ông để lại. Quá trình nâng cao trình độ LLCT cũng chính là quá trình bồi dưỡng, củng cố, khắc sâu thế giới quan duy vật biện chứng, hình thành nhân sinh quan khoa học. Đồng thời, đó cũng là quá trình tôi luyện bản lĩnh CT vững vàng, tạo điều kiện để CBCS sẵn sàng vượt qua mọi khó khăn, thử thách, hoàn thành mọi trách nhiệm, nghĩa vụ của người công bộc của nhân dân trong hiện tại và tương lai.

Trong giai đoạn nước ta đang đẩy mạnh CNH, HĐH, tăng cường giao lưu, hội nhập sâu, rộng, toàn diện với khu vực và toàn cầu, nền kinh tế thị trường bước đầu đem lại sự đầy đủ về vật chất, thỏa mãn những nhu cầu cơ bản của con người. Tuy nhiên, kinh tế thị trường cũng gây ra những tác động tiêu cực trên nhiều phương diện, dẫn đến những biểu hiện dao động về lập trường, mất phương hướng về quan điểm CT, suy thoái về đạo đức, lối sống. Những tác động xấu của kinh tế thị trường, của văn hóa hưởng thụ, lối sống thực dụng phương Tây, của những quan niệm, quan điểm tiêu cực về lối sống, cách sống của một bộ phận CB, đảng viên đã ảnh hưởng không nhỏ đến mọi CB nói chung và đội ngũ CBCS nói riêng. Trong thực tế, đã có một số CBCS không ý thức đúng đắn về vai trò, vị trí, trách nhiệm CT của mình, dẫn đến sự buông thả về lập trường tư tưởng, không chịu phấn đấu rèn luyện, lệch lạc về đạo đức, suy thoái, yếu kém về bản lĩnh và nhận thức CT. Do đó, trong giai đoạn hiện nay, công tác nâng cao trình độ LLCT cho CBCS lại càng cấp thiết và có tầm quan trọng hơn bao giờ hết.

CBCS có những nhận thức đúng đắn, được GD và trang bị một cách đầy đủ về CT tư tưởng, có bản lĩnh CT vững vàng, lập trường tư tưởng đúng đắn sẽ luôn luôn xác định cho mình những mục đích sống tốt đẹp, cao cả, sẽ biết cách tránh xa những cám dỗ đen tối của lối sống sa đọa, sẽ không dễ dàng buông thả bản thân để sa vào những tệ nạn xã hội, không dễ dàng đánh mất niềm tin, ý chí, nghị lực phấn đấu, sẽ tôi luyện được bản lĩnh CT vững vàng và có sức đề kháng tốt trước mọi tác động tiêu cực từ môi trường xã hội bên ngoài. Tất cả những điều đó cho thấy vai trò to lớn, tầm quan trọng đặc biệt của công tác nâng cao trình độ LLCT đối với CBCS trong giai đoạn hiện nay.

Không chỉ chịu sự tác động của kinh tế thị trường, của các biểu hiện suy thoái đạo đức, phẩm chất của đời sống xã hội nói chung, tầng lớp CBCS còn là mục tiêu hàng đầu mà các thế lực thù địch đang ra sức nhắm đến nhằm lôi kéo, mua chuộc, dụ dỗ trong các âm mưu chống phá điên cuồng sự nghiệp cách mạng của Đảng và nhân dân ta. Hàng ngày, hàng giờ, trên internet, trên các trang mạng xã hội đang có rất nhiều bài viết xuyên tạc sự nghiệp cách mạng, xuyên tạc, bóp méo sự thật, đầu độc môi trường CT bằng những luận điệu hần học, bất mãn, vu khống. Các thế lực thù địch đang ra sức lợi dụng sự ngây thơ về CT, sự trong sáng về tâm hồn, sự cả tin về quan điểm của một bộ phận CBCS để tìm mọi cách đầu độc, lôi kéo, lừa bịp họ, đưa họ sa vào những cám dỗ CT. Bằng nhiều thủ đoạn tinh vi, nham hiểm, các thế lực thù địch đang ra sức thực hiện chiến lược “diễn biến hòa bình” đối với tầng lớp CBCS. Nếu không có tinh thần cảnh giác, không có bản lĩnh CT cao, không được quan tâm GD đúng đắn về CT tư tưởng, rất nhiều CBCS sẽ sa ngã, sa vào những cám dỗ CT nguy hiểm đã được giăng sẵn. Thực tế một số vụ việc xảy ra trong thời gian qua đã chứng minh điều đó. Hơn bao giờ hết, công tác nâng cao trình độ LLCT cho CBCS trong giai đoạn hiện nay đang đứng trước những khó khăn to lớn với những trách nhiệm ngày càng nặng nề, phức tạp hơn.

Từ những phân tích trên đây, có thể thấy trong giai đoạn hiện nay, công tác nâng cao trình độ LLCT cho CBCS có vai trò, vị trí đặc biệt quan trọng đối với tất cả các địa phương trên phạm vi cả nước nói chung. Đáp ứng mục tiêu, nhiệm vụ của công tác này, đòi hỏi phải có sự quan tâm, chú ý, tham gia của tất cả các cấp, các ngành, các bộ phận liên quan, phải có sự vào cuộc đồng bộ của cả hệ thống CT. Tuy nhiên, trách nhiệm hàng đầu và trước hết phải thuộc về cấp ủy Đảng các cấp, thuộc về đội ngũ CB, giảng viên nói chung của các trường CT từ Trung ương đến địa phương, đặc biệt là thuộc về chính CBCS - đội ngũ đang gánh vác những nhiệm vụ, trọng trách nặng nề, vinh quang mà Đảng và nhân dân giao phó.

2. Một số vấn đề đặt ra trong công tác nâng cao trình độ LLCT cho CBCS trong giai đoạn hiện nay

Mặc dù có tầm quan trọng đặc biệt như đã phân tích ở trên, tuy nhiên, trong thực tế hiện nay, công tác GD và nâng cao trình độ LLCT cho CBCS đang có không ít *những khó khăn, vướng mắc*, dẫn đến chất lượng, hiệu quả của công tác này chưa thật sự được như mong muốn. Trước hết, về nhận thức, vẫn còn

một bộ phận không nhỏ CB, đảng viên, thậm chí có cả những CB lãnh đạo các cấp chưa thật sự hiểu đúng, hiểu đủ về vai trò, nội dung, tầm quan trọng của công tác này. Từ đó dẫn đến tâm lí thờ ơ, lạnh nhạt, thiếu quan tâm đầu tư đúng mức cho công tác nâng cao trình độ LLCT. Đây đó vẫn còn có những quan điểm cho rằng, CBCS chỉ cần học tập, rèn luyện tốt về chuyên môn, về kĩ năng, kiến thức nghề nghiệp là đủ, còn vấn đề CT tư tưởng chỉ là vấn đề phụ, có tính bổ trợ, không cần phải quan tâm đầu tư nhiều thời gian, kinh phí. Ở một số địa phương, công tác này dường như đang được phó mặc cho trung tâm bồi dưỡng CT cấp huyện hoặc hệ thống trường Đảng của địa phương, chưa có sự quan tâm, vào cuộc thực sự của Đảng ủy, chính quyền cũng như các đoàn thể, các tổ chức CT - xã hội nói chung. Nhiều giáo viên bộ môn cũng chưa thực sự quan tâm hoặc chưa có nhận thức đúng đắn, đầy đủ về công tác này. Vì vậy, nếu không khắc phục kịp thời, những hạn chế về nhận thức này sẽ ảnh hưởng không nhỏ đến chất lượng GD, nâng cao LLCT.

Về nội dung, công tác nâng cao trình độ LLCT đang có những hạn chế nhất định, không theo kịp những thay đổi lớn, nhanh chóng, đa chiều của thực tiễn. Việc nâng cao trình độ LLCT liên quan đến rất nhiều lĩnh vực, bao hàm nhiều nội dung quan trọng: đó không chỉ là GD về chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, đường lối, chủ trương chính sách của Đảng và Nhà nước mà còn là vấn đề GD ý thức pháp luật, đạo đức lối sống, là GD tinh thần yêu nước, ý thức về chủ quyền quốc gia, lãnh thổ, là vấn đề GD truyền thống, phong tục, tập quán văn hóa tốt đẹp của dân tộc; GD tinh thần nhân văn nhân ái, bồi dưỡng thế giới quan, nhân sinh quan... Tuy nhiên, trong thực tế, nội dung công tác nâng cao trình độ LLCT cho CBCS ở địa phương còn tỏ ra nghèo nàn, đơn giản, sơ lược; vẫn còn có hiện tượng cắt xén nội dung, thời lượng giảng dạy các môn lí luận Mác - Lênin. Bên cạnh đó, do nội dung GD LLCT không theo kịp thực tiễn nên đứng trước những vấn đề, hiện tượng CT phức tạp nảy sinh trong đời sống, các CBCS thường rất lúng túng, rất khó để xác định cho mình niềm tin, định hướng một cách đúng đắn, khoa học; như vậy, rất dễ dẫn đến những sai lầm đáng tiếc do sự nông nổi bột phát.

Về hình thức, phương pháp, công tác nâng cao trình độ LLCT hiện nay cũng có những bất cập, hạn chế nhất định. Công tác này là một quá trình khó khăn, lâu dài, phức tạp, đòi hỏi tính kiên trì, tính thuyết phục bền bỉ. Để tác động, làm thay đổi quan điểm

CT, tư tưởng của một con người, một cá nhân là cả một quá trình với nhiều giai đoạn, nhiều quy trình cần có sự đầu tư, nghiên cứu tỉ mỉ. Tuy nhiên, hiện nay ở một số nơi, công tác này dường như cũng chỉ được thực hiện một cách "chiếu lệ". Hình thức tổ chức lớp học thường quá đông, quy mô lớp học LLCT cho CBCS thường lên đến hàng trăm người. Bài giảng của giáo viên khô khan, trừu tượng, không có sự cuốn hút, thiếu tính thuyết phục, dẫn đến tâm lí chán chường, tiếp thu một cách gượng ép, từ phía CBCS. Ngoài việc học lí thuyết, CBCS ít được tham quan thực tế, không được tham gia các hoạt động thực tiễn để nâng cao trình độ LLCT. Do đó, chất lượng, hiệu quả, tính thuyết phục của các lớp học, môn học CT chưa cao.

* * *

Nâng cao trình độ LLCT cho người dân nói chung, cho CBCS nói riêng có vai trò quan trọng, góp phần to lớn vào quá trình GD đào tạo, bồi dưỡng, phát triển, hoàn thiện nhân cách, lí tưởng, nhân sinh quan, thế giới quan cho CB. Nhận thức được vai trò, tầm quan trọng đặc biệt của công tác này, trong suốt quá trình lãnh đạo sự nghiệp cách mạng Việt Nam, Đảng ta luôn quan tâm và có những chủ trương đúng đắn, những chỉ đạo sát sao, cụ thể. Tuy nhiên, trong thực tiễn hiện nay đang có rất nhiều yếu tố tác động, ảnh hưởng, gây ra những khó khăn, trở ngại, làm giảm sút chất lượng, hiệu quả của công tác nâng cao trình độ LLCT cho CBCS. Thực trạng này đòi hỏi các cấp lãnh đạo, các nhà quản lí, các nhà khoa học, giảng viên các môn *Khoa học Mác - Lênin, Tư tưởng Hồ Chí Minh...* phải tăng cường quan tâm, đầu tư hơn nữa cho công tác GD trình độ LLCT để kịp thời có những giải pháp phù hợp, khả thi nhằm nâng cao chất lượng của công tác này, đáp ứng yêu cầu, đòi hỏi của giai đoạn cách mạng mới. □

Tài liệu tham khảo

- [1] Đảng Cộng sản Việt Nam (2008). *Văn kiện hội nghị lần thứ VII Ban chấp hành Trung ương khóa X*. NXB Chính trị Quốc gia - Sự thật.
- [2] Đảng Cộng sản Việt Nam (2011). *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XI*. NXB Chính trị Quốc gia - Sự thật.
- [3] Đảng Cộng sản Việt Nam (2016). *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XII*.
- [4] *Hồ Chí Minh toàn tập* (2000). NXB Chính trị Quốc gia - Sự thật.
- [5] Ban Chấp hành Trung ương. *Kết luận số 64-KL/TW ngày 28/5/2013 "Một số vấn đề tiếp tục đổi mới, hoàn thiện hệ thống chính trị từ Trung ương đến cơ sở"*.